

53^e jaargang nr. 4

december 2019 - maart 2020

HET ZWAANTJE

EVANGELISCH -
LUTHERSE GEMEENTE
LEERDAM

Bron van Zijn, die ik ontmoet in wat mij ontroert,
Ik geef u een naam opdat ik u een plaats kan geven in mijn leven.
Bundel uw licht in mij - maak het nuttig.

Vestig uw rijk van eenheid nu,
uw enige verlangen handelt dan samen met het onze.
Schenk ons wat we elke dag nodig hebben aan brood en aan inzicht.
Maak de koorden van fouten los die ons vastbinden aan het verleden,
opdat wij ook anderen hun misstappen kunnen vergeven.
Laat oppervlakkige dingen ons niet misleiden.

Uit u wordt geboren:
de alwerkzame wil,
de levende kracht om te handelen,
en het lied dat alles verfraait
en zich van eeuw tot eeuw vernieuwt.

Het Aramese Jezus-gebed
hertaald door Bram Moerland

Toen het kind een kind was

Toen het kind een kind was, lieve gemeente,
toen het kind een kind was
toen was de kerstkamer een wonderruimte
en de boom reikte tot het plafond.
Toen het kind een kind was
toen speelde het met os en ezel verstoppertje,
het aaide de engel over zijn vleugels
en het sprak de maagd Maria en de heilige Jozef met jij aan.
Toen het kind een kind was
toen wilde het, dat het altijd kerst zou zijn en het huilde,
wanneer de vader met driekoningen de balletjes uit de boom haalde.
Toen het kind een kind was, toen was het zelf vol kerstlicht.

Toen het kind geen kind meer was
toen wilde het kerst het liefst overslaan.
Maar dat mocht niet.
Daarom begon het aan de grote schoonmaak
zeemde de ramen
kocht talloze cadeaus
ging naar ongeveer 23 kerstvieringen
maakte een grote ophef
en vele overuren
voelde zich onmisbaar
en huilde 's avonds in het bed
uit oververmoeidheid en verlangen.
Toen het kind geen kind meer was
was in hem een grote duisternis.

Beste mensen,

Ik wens u van harte gezegende kerstdagen vol verwondering, vol liefde en licht.

Het kerstfeest leeft van de verwondering, van de mooie beelden, van warmte juist op de momenten dat het buiten wat minder prettig is.

In de kerk zien wij elkaar op verschillende adventszondagen en zeker ook op kerstmorgen.

Met hartelijke groeten,

Detlef Bohlken

*Nu daagt het in het oosten,
het licht schijnt overal:
Hij komt de volken troosten,
die eeuwig heersen zal.*

Adventsvespers

Op weg naar kerst, een tijd met lange, donkere avonden. Uitzien naar de geboorte van Christus. Een tijd om even rust te zoeken.

Zoals altijd in de Adventstijd zijn ook nu de vespervieringen in onze lutherse kerk.

Steeds op donderdag van 19.30 - 20.00 uur.

Data: 12 en 19 december

Adventsmaaltijd

De traditionele Adventsmaaltijd vindt plaats op zondag 15 december, in aansluiting op de eredienst van die dag. Van harte welkom allemaal.

Eeuwigheidszondag op 24 november

Eeuwigheidszondag is de laatste zondag van het kerkelijk jaar. Op deze zondag hebben we met elkaar de mensen herdacht, die in het afgelopen jaar binnen de kring van onze gemeente zijn overleden.

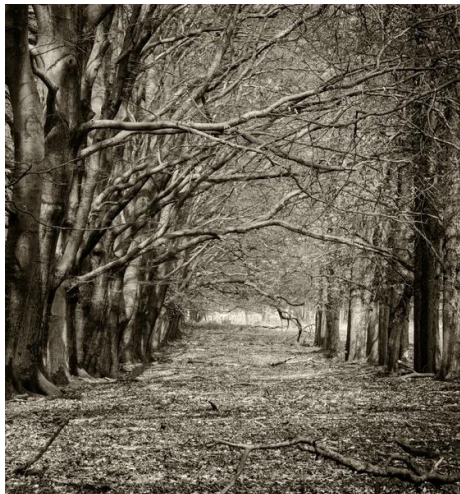
Adriana van Gangelen – van Heijst

Overleden op 23 december 2018; zij werd 99 jaar

Jacobus Dirk Hol

Overleden op 8 februari 2019; hij werd 83 jaar

*Zij raken niet vergeten
die over zijn gegaan
tot U, want in uw heden
bewaart Gij hun bestaan.
Hun namen zijn verzekerd
in uw gedachtenis,
Gij zult ze blijven spreken
tot die dag aan zal breken
waarop het wachten is.*

Cursus ‘Leren van Luther’ van start in Culemborg

De vierdelige cursus ‘Leren van Luther’, gebaseerd op het denken en leven van Dietrich Bonhoeffer, ging op 20 november van start. In de lutherse kerk van Culemborg was er een hartelijke ontvangst, verzorgd door de kerkenraad, voor alle cursisten waaronder zes lutheranen en vijf KadL-leden uit Leerdam! Docent van deze eerste bijeenkomst was dominee Klaas Touwen die, in interactie met de toehoorders, onder meer inging op de betekenis van ‘navolging’ in Luthers én in onze tijd. De volgende bijeenkomsten zijn op 11 december, 15 januari en 12 februari. Op 29 februari wordt de serie afgesloten in de Nicolaikerkerk van Utrecht met een film over het leven van Bonhoeffer. Een verslag van alle bijeenkomsten leest u in de volgende Zwaan.

Alma Evenhuis

Film met maaltijd en gesprek

Het is dat er in Luthers tijd nog geen film of ander bewegend beeld was; maar de filmavond in ons Zaalte op 29 november was er één waar Maarten Luther vast bij had willen en kunnen zijn. Er was ontmoeting (met onze Kadl-partnerleden); er was warme wederzijdse interesse; er was spijs en drank én er was inhoud. Aangezet door de film ‘Werk ohne Autor’ (werk zonder auteur). Vanuit het perspectief van een kunstenaar keken we naar wat de geschiedenis ons heeft te zeggen, verteld en getoond in de episoden 1937 (ontaarde kunst); het begin van de DDR-tijd en het begin van de ‘nieuwe tijd’ als de muur valt. Mede door een prachtige regie, de goede historische weergave en de indrukwekkende acteurs maakte de film wel wat los. In herkenning, ontroering, emotie, óók in humor. Rond 23.00 uur namen we, moe maar voldaan, afscheid van elkaar.

Alma Evenhuis

(met dank aan o.a. Marty en Inge voor de geweldige voorbereiding)

Verjaardagen

Wij feliciteren de volgende gemeenteleden van 75 jaar en ouder:

De heer A. Booijs	is jarig op 5 februari
Mevrouw A.C. v.d. Boomgaard-Ottevanger	is jarig op 14 februari
Mevrouw N. van den Berg-Vrouwerf	is jarig op 23 maart
Mw. G. Boekelman-Kaebisch	is jarig op 6 april

Wij wensen u allen een fijne verjaardag en een gezond nieuw levensjaar toe.

Waar zijn de bloemen?

In de afgelopen periode gingen de bloemen naar:

September

29 Cathy van Beek

Oktober

6 Koos Guis
20 Rita Lemke
27 Jan den Hartog

November

10 Tijnie Godtschalk
17 Ds. Catrien van Opstal
24 Ina Mostert

December

1 Dick en Lidy Hansum
8 Ds. Klaas Touwen

Luther Stichting

De Luther Stichting ondersteunt het werk aan gemeenteopbouw in de Evangelisch-Lutherse Kerk in het Europese deel van Rusland. Er is geld nodig voor gebouwen, voor jongerenwerk en voor bijscholing. De Lutherse kerk in Europees Rusland bestaat uit elf regio's waarin gemeenten en huisgemeenten.

De collecte-opbrengst van **zondag 29 december** is bestemd voor het werk van de Luther Stichting.

De koster vertelt...

Wanneer je regelmatig de diensten in de Lutherse kerk bezoekt, valt het al snel op: de jeugd ontbreekt. De gemiddelde leeftijd van onze bezoekers stijgt snel en kinderen zien we nauwelijks meer.

Dat dit niet altijd zo is geweest, vertelt de koster. Zij herinnert zich nog goed dat de zondagsschool zelfs bestond uit drie klasjes. Deze klasjes kwamen op zondag bijeen in het gebouw van de kerk: de twee klassen met oudere kinderen in de kerk, en de kleintjes in de consistorie. Het zaaltje achter de kerk was er nog niet.

Tijdens de bijeenkomsten werden verhalen verteld en werd er gezongen en geknutseld.

Kerstfeest werd altijd op tweede Kerstdag samen met de ouders in de kerk gevierd. U las hier al eerder over in *de koster vertelt*.

Ook in de zomer waren er activiteiten. Zo voeren de kinderen over vanuit Leerdam naar de kersentuin in Asperen (de Lingebrug zoals wij die kennen, bestond nog niet) of naar de tuin van de familie Cochius (de heer Cochius was directeur van de Glasfabriek) aan de Lingedijk. In de grote tuin werd door de leerlingen van de zondagsschool een toneelstukje opgevoerd naar aanleiding van een Bijbelverhaal en uiteraard naar hartenlust gespeeld.

Oudere kinderen die catechisatie volgden, gingen bij de dominee op bezoek en later ook wel een avondje bowlen.

Na verloop van jaren verdween de zondagsschool en was er tijdens de kerkdienst kindernevendienst. De kinderen kwamen niet meer apart bijeen op zondagmiddag maar bezochten met hun ouders de dienst. Voor de preek begon gingen de kinderen naar het zaaltje achter de kerk waar ze op creatieve wijze met een Bijbelverhaal aan de gang gingen. Tijdens het slotlied van de dienst kwamen de kinderen weer terug in de kerk en konden de werkjes bewonderd worden.

Jacqueline Haberlah
(met dank aan Roelia Stek)

Diaconie

Acht maal acht kippen en acht hanen

Dat is het resultaat van de opbrengst van de collectes voor de eerste fase van het Heifer-project. En dat is onze schenking aan acht gezinnen in Afrika.

Kippen zorgen in een gezin voor een totale verandering. Bij de levering van de kippen is een praktische training inbegrepen; zo bloeien gezinnen op en groeien uit naar ondernemers. Met de eieren van deze kippen wordt gehandeld; bovendien zorgen ze voor de nodige uitbreiding van het kippenbestand. Zo brengen enkele kippen een positieve beweging in werking die generaties lang zal doorwerken.

*Henny de Kruijk
Diaken*

Van de kerkrentmeester

Periodieke gift

Het kan voor u fiscaal aantrekkelijk zijn de bijdrage aan de kerk in de vorm van "periodieke gift" te schenken. Voor normale giften geldt voor de aftrek in de belastingaangifte een drempel van 1%. Bij een periodieke gift kan het hele bedrag worden afgetrokken. U zou dus meer kunnen schenken terwijl het u minder kost. **Dit is wel afhankelijk van uw persoonlijke situatie.** Het kan dus raadzaam zijn eerst even te overleggen met uw fiscaal adviseur.

Een periodieke gift wordt geregeld door het invullen en ondertekenen van een door de belastingdienst verstrekte "Overeenkomst Periodieke gift in geld" en wordt voor een periode van minimaal vijf jaar aangegaan. Bij overlijden, werkloos raken of arbeidsongeschiktheid vervalt de aangegane verplichting. Het formulier "Overeenkomst Periodieke gift in geld" is te downloaden op de site van de belastingdienst. Wij kunnen u ook een exemplaar verstrekken.

Kerkbalans 2019

Stand t/m 23-11	€ 4.560.00
Streefbedrag:	€ 6.000.00

Opbrengst collecten:

Diaconie 15-09	€ 18,00
Werelddiaconaat 29-09	€ 16,50
Diaconie 06-10	€ 25,70
Werelddiaconaat 20-10	€ 23,60
Voedselbank Leerdam 27-10	€ 27,10
Diaconie 03-11	€ 16,25
Zending 10-11	€ 20,70
Pastoraat 17-11	€ 10,90
Hospice Leerdam 24-11	€ 50,80
Diaconie 08-12	€ 18,00
Collecten eigen gemeente	
08-09 t/m 08-12	€ 165,65
Stand Onderhoudsfonds t/m 08-12	€ 353,90

Hartelijk dank voor uw bijdragen.

Kerkbalans 2019

Het jaar 2019 is bijna weer voorbij. Als u dit Zwaantje ontvangt is december al op gang. Eind november was de stand van de actie kerkbalans € 4.560,00. Er zijn gemeenteleden die nog niet hebben bijgedragen. Daarom vragen wij u alsnog dringend om uw vrijwillige bijdrage. Het is belangrijk dat iedereen zijn steentje (blijft) bijdragen. We kunnen niet zonder!

Kerkbalans 2020

Het thema voor de actie Kerkbalans 2020 is 'Geef voor je kerk' met als wervende tekst: "Ik geef om een plek waar ik mijn geloof in God kan delen..... daarom geef ik voor mijn kerk!"

Met uw bijdragen kunnen wij ons geloof blijvend met elkaar delen. Hoe belangrijk de kerk en het samen delen van geloof is, heb ik onlangs mogen ervaren tijdens het 'Avondmaal aan huis'. Voor mensen die aan huis zijn gebonden, niet meer zélf naar de kerk kunnen, maar wel behoefte hebben aan deelname aan het Heilig Avondmaal is er het Avondmaal aan huis. De kerk komt dan letterlijk bij u thuis. In een kleine kring van gemeenteleden houdt Detlef (ds. Bohlken) een korte dienst met gezongen liederen, een bijbellezing, een kleine overdenking en de viering van het Heilig Avondmaal. Dit zijn heel intieme vieringen die als bijzonder fijn worden ervaren. Zo is de kerk er voor ons allemaal; voor

wie elke week of geregeld naar de diensten komt én voor wie aan huis gebonden is. Dit is natuurlijk maar één activiteit die ik heb uitgelicht. Zoals u weet worden daarnaast vele andere, verbindende, activiteiten ontplooid. Daaraan draagt u toch ook graag bij?

Ina Mostert

Kerkdiensten van Kerk aan de Linge

15 december	GK	9.30 uur	Ds. B. Heijting	
22 december	BK	9.30 uur	Mw. T. van Ooijen	
	GK	17.00 uur	Herdertjestocht	
24 december	GK	22.30 uur	Ds. B. Heijting	Kerstnacht
25 december	BK	9.30 uur	Ds. B. Heijting	Kerst
29 december	BK	9.30 uur	Ds. G.J. van Pijkeren	
31 december	BK	19.30 uur	Ds. B. Heijting	Oudjaarsdienst
1 januari	GK	10.30 uur	Ds. B. Heijting	Nieuwjaarsdag
5 januari	BK	9.30 uur	Ds. B. Heijting	
12 januari	BK	9.30 uur	Mw. Ds. S. van Meggelen	
	GK	17.00 uur	Dr. L.F. de Graaff	
19 januari	GK	9.30 uur	Ds. B. Heijting	HD
26 januari	BK	9.30 uur	Mw. T. van Ooijen	
	LK	17.00 uur	Taizéviering	
2 februari	BK	9.30 uur	Ds. D. Bohlken	Themadienst
9 februari	BK	9.30 uur	Ds. B. Heijting	HA
	GK	17.00 uur	Ds. B. Heijting	Kunstvesper
16 februari	BK	9.30 uur	Ds. B. Heijting	
23 februari	GK	9.30 uur	Drs. P.M. van Dam	
	LK	17.00 uur	Ds. J. Huttenga	
1 maart	BK	9.30 uur	Ds. B. Heijting	
	GK	17.00 uur	Ds. B. Heijting	Psalmviering
8 maart	BK	9.30 uur	Mw. Ds. C.S. van Andel	
11 maart	GK	19.30 uur	Ds. B. Heijting	Biddag
15 maart	GK	9.30 uur	Ds. B. Heijting	
22 maart	BK	9.30 uur	Ds. C. van der Linden	
29 maart	BK	9.30 uur	Ds. B. Heijting	
	LK	17.00 uur	Ds. B. Heijting	

Kerkdiensten

Alle diensten beginnen om 17.00 uur tenzij anders aangegeven

15 december **Ds. D. Bohlken** 3^e Advent

1^e collecte: Voedselbank Leerdam

Viering Heilig Avondmaal

Adventsmaaltijd na de dienst

22 december **Ds. C. Nieuwenhuizen** 4^e Advent

1^e collecte: Bloemengroet gemeente

24 december

Ds. D. Bohlken

**Kerstdienst in Culemborg* 20.00 uur

Ds. B. Heijting

**Kerstdienst in de Grote Kerk* 22.30 uur

25 december **Ds. D. Bohlken** Kerstmis

1^e collecte: Kinderen in de knel

12.00 uur

29 december **Mw. A. Evenhuis**

1^e collecte: Luther Stichting

5 januari **Ds. D. Bohlken**

1e collecte: Bloemengroet gemeente

Koffiedrinken voor de dienst

12 januari **Drs. J.B. Val**

1e collecte: Missionair

19 januari **Ds. D. Bohlken**

1e collecte: Diaconie

2e collecte: Onderhoudsfonds

Viering Heilig Avondmaal

26 januari

Mw. A. Breure en Mw. J. Geerse

Taizéviering

Dienst met Kerk aan de Linge

1e collecte: VluchtelingenWerk Nederland

2 februari

Ds. D. Bohlken

1e collecte: Werelddiaconaat: Boeren in Oeganda

9 februari

Ds. B. Heijting

Kunstvesper in Grote Kerk

17.00 uur

16 februari

Ds. D. Bohlken

1e collecte: Diaconie

2e collecte: Onderhoudsfonds

Viering Heilig Avondmaal

23 februari

Ds. J. Huttenga

Dienst met Kerk aan de Linge

1^e collecte: Binnenlands Diaconaat: Hulp aan ongedocumenteerden

1 maart

Ds. K. Touwen

1^e collecte: Zending: Golfstaten

8 maart

Ds. D. Bohlken

1^e collecte: Missionair

15 maart

Ds. C. Nieuwenhuizen

1^e collecte: KerkinActie: Noodhulp Zuid-Soedan

22 maart

Ds. D. Bohlken

1^e collecte: Diaconie: Heifer-project

2^e collecte: Onderhoudsfonds

Viering Heilig Avondmaal

29 maart

Ds. B. Heijting

Dienst met Kerk aan de Linge

1^e collecte: Hospice Leerdam

Haal- en brengservice

Wilt u thuis worden opgehaald en/of teruggebracht worden? Laat dit dan even weten aan Ina Mostert, tel.: 0345-619088. Uiterlijk op zondag voor 11.00 uur.

Belangrijke data

15 december	18.00 uur	Adventsmaaltijd
19 december	19.30 uur	Vesper
20 januari	20.00 uur	Biblioloog
5 februari	10.00 uur	Creatiefgroep
4 maart	10.00 uur	Creatiefgroep
9 maart		Inleverdatum kopij Zwaantje
12 maart	20.00 uur	Filmavond

Vergeving met een emoji

Wat hebben een kerk en een emoji met elkaar te maken? Op het eerste gezicht weinig. Toch nam de lutherse kerk in Finland het voortouw om een emoji te introduceren die uitdrukt 'ik vergeef jou'. Er bestaan talloze emoji waarmee vrijwel elke menselijke emotie digitaal kan worden uitgedrukt maar er was nog geen emoji voor vergeving.

Als deze emoji via het Unicode Consortium (officiële emoji-instantie) wordt geïntroduceerd onder de internationale standaard-emoji zal deze wereldwijd verschijnen op de digitale toetsenborden van miljarden mensen.

Trump zou de emoji bijvoorbeeld kunnen gebruiken op Twitter en als Luther nu zou leven had hij die vast naar de paus gestuurd. Vooral in de dagelijkse digitale communicatie van nu kan de vergevings/emoji een verschil maken, door toenemende verruwing en polarisatie in de samenleving tegen te gaan.

De campagne #Forgivemoji is online te volgen via <https://forgivemoji.com>.

Joren Reichel

Kerkgebouw	Nieuwstraat 106, 4141 CD Leerdam Geen postadres. Post sturen naar secretaris.	06 442 699 46
Predikant	Ds. D. Bohlken Hogeweidseweg 51/53, 4001 GK Tiel fax: 0344-634937; e-mail: dbohlken@dds.nl	0344 - 634655
KERKENRAAD:		
Voorzitter	Mw. A. Evenhuis Lingedijk 207, 4163 LK Oosterwijk e-mail: evenhuisalma18@gmail.com	0345 - 630442
Secretaris/ Secretariaat	Mw. J.F. Haberlah – den Rooijen Wederiklaan 22, 4143 CV Leerdam e-mail: jhaberlah@xs4all.nl	0345 - 618652
Kerkrentmeester	Mw. K.M. Mostert- Meydam Iepstraat 60, 4142 CZ Leerdam e-mail: henkina60@hetnet.nl	0345 - 619088
Diaken	Dhr. H. de Kruijk Brunellaan 15, 4143 EH Leerdam e-mail: henny.dekruijk@gmail.com	0345 - 616542
Contactpersoon Pastoraatgroep	Mw. J.J.P. van Dijk Lisdoddelaan 16, 4143 VG Leerdam e-mail: jipvandijk@hotmail.com	0345 - 616607
Financiën kerk	NL96 RABO 0373701012 ; NL77 INGB 0000290798; NL98 ABNA 0559235321 t.n.v.: Ev.-Luth.Gemeente Leerdam	
Financiën Diaconie	NL73 RABO 0152752110 t.n.v.: Diaconie Ev.-Luth. Gemeente Leerdam Brunellaan 15, 4143 EH Leerdam	
Leden administratie	Mw. J.J.P. van Dijk Lisdoddelaan 16, 4143 VG Leerdam e-mail: jipvandijk@hotmail.com	0345 - 616607
Redactie Zwaantje	Mw. A. Evenhuis (zie boven) Mw. J.J.P. van Dijk (zie boven) Dhr. W.G. Ambachtsheer e-mail: wgambachtsheer@chello.nl	0345 - 616297
Abonnement Zwaantje Opgave bij:	€ 5,00 per jaar; € 8,50 per jaar voor postabonnementen Het Zwaantje verschijnt 4 x per jaar Mw. J.J.P. van Dijk (zie boven)	
Website kerk:	http://leerdam.protestantsekerk.net/	